

§ 106 Dnr TN 2018-000356 456

Promemoria Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper- utveckling av producentansvar M 2018/00852/R

Sammanfattning

Skellefteå kommun, tekniska nämnden, har fått Miljö- och energidepartementets promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret, M2018/00852/R, på remiss.

I promemorian konstaterar Miljö- och energidepartementet att producentansvaret för förpackningar och returpapper behöver ses över för att bättre tillgodose medborgarnas behov av en lättillgänglig insamling och för att andelen avfall som materialåtervinns ska öka. I promemorian föreslås därför ändringar för att utveckla producentansvaret, där bland annat förslaget innebär att fastighetsnära insamling blir huvudregel.

Producenterna ska se till att det finns tillgängliga insamlingssystem som är likvärdiga kommunens system för insamling av hushållsavfall vid fastighetsgräns. Beräkningar som Samhällsbyggnad, vatten & avfall, har gjort visar på att ett fastighetsnära insamlingssystem av förpackningar och tidningar för ett villahushåll i kommunen skulle kosta i storleksordningen 1 500 – 2 000 kr per år och hushåll, beroende på vilket insamlingssystem som väljs.

Flera studier visar även på att kvaliteten på det insamlade materialet blir hög när avfallet samlas in fastighetsnära. För att ge aktörerna tid att bygga ut systemet och höja servicegraden så kommer kraven på servicenivå och borttransport från bostadsfastigheter att ske i två etapper. Från den 1 januari 2021 fram till den 1 april 2025 ska det fastighetsnära insamlingssystemet gälla minst sextio procent (60 %) av alla bostadsfastigheter. Från och med den 1 april 2025 ska fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar gälla för samtliga bostadsfastigheter.

I promemorian föreslås det även att det tillståndspliktiga insamlingssystemet ska ha insamlingsplatser för förpackningsavfall i utemiljöer där många människor vistas, till exempel på välbesökta badplatser och i parker.

Producenterna får en tydlig rapporteringsskyldighet att till Naturvårdsverket lämna uppgifter om den mängd förpackningar, tidningar och tidningspapper som producenterna släppt på den svenska marknaden.

Samhällbyggnad, vatten & avfall, är positiv till förslagen i promemorian. Det bästa alternativet är, enligt Samhällbyggnad, vatten & avfall, att

kommunerna får insamlingsansvaret för förpackningar och tidningar. Eftersom riksdagsmajoriteten inte kunnat genomdriva en kommunal insamlingslösning är därför förslagen i promemorian bra, då det blir lätt för hushållen att göra rätt.

Det är viktigt att systemet är rikstäckande och att producenterna inte rider på att det ska vara skäligt och därmed föreslår ett sämre system på landsbygden.

Beslut

Godkänner remissvar på promemoria om ”Mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret M2018/00852/R ” med följande synpunkter:

1. Förslagen i promemorian ger en tydlighet om vem som har ansvaret för insamlingen av förpackningar och tidningar. Fastighetsnära insamling kommer även att ge en hög kvalitet på insamlat material samtidigt som förpackningar och tidningar i betydligt högre grad kommer att återvinnas. Det blir lätt för hushållen att göra rätt.
2. Det är viktigt att systemet är rikstäckande och att producenterna inte rider på att det ska vara skäligt och därmed föreslår ett sämre system på landsbygden. I plan- och bygglagen förordas insamling av hushållsavfall från flerbostadshus, inom 50 meter från byggnadens entréer. Detta krav bör även gälla för insamlingen av förpackningar och tidningar.
3. Med den fastighetsnära insamlingen kommer dagens system med skräpiga återvinningsstationer att minska, vilket är bra. Kommunerna får ta mycket kritik för producenternas återvinningsstationer. Ingen närboende vill ha en skräpig och bullrig station i sin närhet och det gör att stationer tas bort och att hitta nya platser är mycket svårt.
4. Det är bra att det även ställs krav på producenterna att det ska finnas ett insamlingssystem för förpackningsavfall i utemiljö där många människor vistas. Det behöver dock tydliggöras vilka allmänna platser som ska ingå i det tillståndspliktiga insamlingssystemet. Här kan det även vara bra att sätta mål för denna insamling alternativt mål för minskad nedskräpning.
5. Det är bra att Naturvårdsverket får en tydlig roll för att kunna bedriva tillsyn och för att samla in statistik. I gällande lagstiftning gör otydligheter kring definitioner, ansvar och krav, att det blir svårt att bedriva en bra tillsyn och få fram bra statistik.
6. Det är även bra att definitionen av producenter har setts över och att förslaget i promemorian innebär färre antal producenter.

7. Det är även bra att det ställs krav på producenterna av förpackningar redan i tillverkningen av en förpackning. För att vi tillsammans ska kunna minska mängden avfall måste det arbetas med minimering redan vid tillverkning av förpackningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2018-04-24

Remiss: Promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret, diarienummer M2018/00852/R

Beslutet sänds till:

Miljö- och energidepartementet – m.registrator@regeringskansliet.se
([remissvar skickas både som word- och pdf-fil](#))

Miljö- och energidepartementet – charlotta.broman@regeringskansliet.se
([remissvar skickas både som word- och pdf-fil](#))

Miljö- och energidepartementet – linn.akesson@regeringskansliet.se
([remissvar skickas både som word- och pdf-fil](#))

kommunstyrelsen (för kännedom)

vatten & avfall: avd. chef + verksamhetschef avfall

ekonomi/nämnd: funktionschef

gator & parker: avd. chef

Remissvar – Promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret M 2018/00852/R

Sammanfattning

Skellefteå kommun, tekniska nämnden, har fått Miljö- och energidepartementets promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret, M2018/00852/R, på remiss.

I promemorian konstaterar Miljö- och energidepartementet att producentansvaret för förpackningar och returpapper behöver ses över för att bättre tillgodose medborgarnas behov av en lättillgänglig insamling och för att andelen avfall som materialåtervinns ska öka. I promemorian föreslås därför ändringar för att utveckla producentansvaret, där bland annat förslaget innebär att fastighetsnära insamling blir huvudregel.

Producenterna ska se till att det finns tillgängliga insamlingssystem som är likvärdiga kommunens system för insamling av hushållsavfall vid fastighetsgräns. Beräkningar som Samhällsbyggnad, vatten & avfall har gjort visar på att ett fastighetsnära insamlingssystem av förpackningar och tidningar för ett villahushåll i kommunen skulle kosta i storleksordningen 1 500 – 2 000 kr per år och hushåll, beroende på vilket insamlingssystem som väljs.

Flera studier visar även på att kvaliteten på det insamlade materialet blir hög när avfallet samlas in fastighetsnära. För att ge aktörerna tid att bygga ut systemet och höja servicegraden så kommer kraven på servicenivå och borttransport från bostadsfastigheter att ske i två etapper. Från den 1 januari 2021 fram till den 1 april 2025 ska det fastighetsnära insamlingssystemet gälla minst sextio procent (60 %) av alla bostadsfastigheter. Från och med den 1 april 2025 ska fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar gälla för samtliga bostadsfastigheter.

I promemorian föreslås det även att det tillståndspliktiga insamlingssystemet ska ha insamlingsplatser för förpackningsavfall i utemiljöer där många människor vistas, till exempel på välbesökta badplatser och i parker.

Producenterna får en tydlig rapporteringsskyldighet att till Naturvårdsverket lämna uppgifter om den mängd förpackningar, tidningar och tidningspapper som producenterna släppt på den svenska marknaden.

Samhällbyggnad, vatten & avfall är positiv till förslagen i promemorian. Det bästa alternativet är, enligt Samhällbyggnad, vatten & avfall, att kommunerna får insamlingsansvaret för förpackningar och tidningar. Eftersom riksdagsmajoriteten inte kunnat genomdriva en kommunal insamlingslösning är därför förslagen i promemorian bra, då det blir lätt för hushållen att göra rätt.

Det är viktigt att systemet är rikstäckande och att producenterna inte rider på att det ska vara skäligt och därmed föreslår ett sämre system på landsbygden.

Förslag till beslut

Godkänner remissvar på promemoria om ”Mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret M2018/00852/R ” med följande synpunkter:

1. Förslagen i promemorian ger en tydlighet om vem som har ansvaret för insamlingen av förpackningar och tidningar. Fastighetsnära insamling kommer även att ge en hög kvalitet på insamlat material samtidigt som förpackningar och tidningar i betydligt högre grad kommer att återvinnas. Det blir lätt för hushållen att göra rätt.
2. Det är viktigt att systemet är rikstäckande och att producenterna inte rider på att det ska vara skäligt och därmed föreslår ett sämre system på landsbygden. I plan- och bygglagen förordas insamling av hushållsavfall från flerbostadshus, inom 50 meter från byggnadens entréer. Detta krav bör även gälla för insamlingen av förpackningar och tidningar.
3. Med den fastighetsnära insamlingen kommer dagens system med skräpiga återvinningsstationer att minska, vilket är bra. Kommunerna får ta mycket kritik för producenternas återvinningsstationer. Ingen närboende vill ha en skräpig och bullrig station i sin närhet och det gör att stationer tas bort och att hitta nya platser är mycket svårt.
4. Det är bra att det även ställs krav på producenterna att det ska finnas ett insamlingssystem för förpackningsavfall i utemiljö där många människor vistas. Det behöver dock tydliggöras vilka allmänna platser som ska ingå i det tillståndspliktiga insamlingssystemet. Här kan det även vara bra att sätta mål för denna insamling alternativt mål för minskad nedskräpning.
5. Det är bra att Naturvårdsverket får en tydlig roll för att kunna bedriva tillsyn och för att samla in statistik. I gällande lagstiftning gör otydligheter kring definitioner, ansvar och krav, att det blir svårt att bedriva en bra tillsyn och få fram bra statistik.

6. Det är även bra att definitionen av producenter har setts över och att förslaget i promemorian innebär färre antal producenter.
7. Det är även bra att det ställs krav på producenterna av förpackningar redan i tillverkningen av en förpackning. För att vi tillsammans ska kunna minska mängden avfall måste det arbetas med minimering redan vid tillverkning av förpackningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2018-04-24

Remiss: Promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret, diarienummer M2018/00852/R

Hans Andersson
förvaltningschef

Stefan Johansson
chef vatten & avfall

Beskrivning av ärendet

Skellefteå kommun, tekniska nämnden, har fått Miljö- och energidepartementets promemoria om mer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper – utveckling av producentansvaret, diarienummer M2018/00852/R, på remiss.

Samhällsbyggnad, vatten & avfall, har därför läst in sig på miljödepartementets promemoria, och utarbetat några synpunkter, som framgår av förslag till beslut.

Producentansvaret på förpackningar och returpapper infördes 1994 och detta producentansvar har sedan dess varit föremål för diverse utredningar. I regeringsförklaringen från 2014 lade regeringen bland annat fast att insamlingen av förpackningar och returpapper borde skötas av kommunerna. Detta förslag har dock inte kunnat genomdrivas då riksdagsmajoriteten inte förordat denna lösning. I promemorian konstaterar även Miljö- och energidepartementet att producentansvaret för förpackningar och returpapper behöver ses över för att bättre tillgodose medborgarnas behov av en lättillgänglig insamling och för att andelen avfall som materialåtervinns ska öka. I promemorian föreslås därför ändringar för att utveckla producentansvaret, där bland annat förslaget innebär att fastighetsnära insamling blir huvudregel.

Producenterna ska se till att det finns tillgängliga insamlingssystem som är likvärdiga kommunens system för insamling av hushållsavfall vid fastighetsgräns. Systemen kommer troligtvis att finansiera via producenternas förpacknings- och returpappersavgifter. Det innebär att hushållen inte, som idag, kommer att betala för insamlingen av förpackningar och tidningar två gånger, det vill säga både via renhållningsavgiften och via förpacknings- och tidningsavgiften. Beräkningar som samhällsbyggnad, vatten & avfall har gjort visar på att ett fastighetsnära insamlingssystem av förpackningar- och tidningar för ett villahushåll i kommunen skulle kosta i storleksordningen 1 500 – 2 000 kr per år och hushåll, beroende på vilket insamlingssystem som väljs.

Flera studier visar även på att kvaliteten på det insamlade materialet blir hög när avfallet samlas in fastighetsnära. För att ge aktörerna tid att bygga ut systemet och höja servicegraden så kommer kraven på servicenivå och borttransport från bostadsfastigheter att ske i två etapper. Från den 1 januari 2021 fram till den 1 april 2025 ska det fastighetsnära insamlingssystemet gälla minst sextio procent (60 %) av alla bostadsfastigheter. Från och med den 1 april 2025 ska fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar gälla för samtliga bostadsfastigheter.

I promemorian föreslås det även att det tillståndspliktiga insamlingssystemet ska ha samlingsplatser för förpackningsavfall i utemiljöer där många människor vistas, till exempel på välbesökta badplatser och i parker.

Producenterna får en tydlig rapporteringsskyldighet att till Naturvårdsverket lämna uppgifter om den mängd förpackningar, tidningar och tidningspapper som producenterna släppt på den svenska marknaden. En anmälningsplikt införs för de som utan att vara tillståndspliktiga samlar in förpackningsavfall eller returpapper från verksamheten. Dessa förändringar ger Naturvårdsverket bättre möjlighet att bedriva tillsyn och att samla in statistik.

En ny paragraf föreslås, som innehåller ett krav på att en producent ska utnyttja de möjligheter som finns inom producenternas verksamhet att begränsa användningen av onödiga förpackningar. Dessutom ställs det krav på producenterna gällande utformning av de förpackningar som producenterna ansvarar för. Producenterna ska även ansvara för att förpackningarnas volym och vikt begränsas.

Samhällbyggnad, vatten & avfall är positiv till förslagen i promemorian. Det bästa alternativet är, enligt Samhällbyggnad, vatten- & avfall, att kommunerna får insamlingsansvaret för förpackningar och tidningar. Eftersom riksdagsmajoriteten inte kunnat genomdriva en kommunal insamlingslösning är därför förslagen i promemorian bra då det blir lätt för hushållen att göra rätt.

Det är viktigt att systemet är rikstäckande och att producenterna inte rider på att det ska vara skäligt och därmed föreslår ett sämre system på landsbygden. I plan- och bygglagen förordas insamling av hushållsavfall från flerbostadshus, inom 50 meter från byggnadens entréer. Detta krav bör även gälla för insamlingen av förpackningar och tidningar.

Det är bra att servicenivån för insamling av förpackningar- och tidningar höjs rejält och att producenterna nu får en tydlig roll. Ska det vara ett producentansvar är det ju viktigt att producenterna verkligen tar sitt ansvar för alla förpackningar och tidningar. Idag får producenterna in förpackningar och tidningar med hög kvalitet till återvinning via kommuners och entreprenörers fastighetsnära insamling utan någon ansträngning och dessutom sker denna insamling till mycket låg kostnad för dem som borde ha ansvaret, nämligen producenterna. Dagens system ger dessutom en otydlighet för hushållet att förstå vem som har ansvaret för denna insamling.

Med den fastighetsnära insamlingen kommer dagens system med skräpiga återvinningsstationer minskas, vilket är bra. Kommunerna får ta mycket kritik för producenternas återvinningsstationer. Ingen närboende vill ha en skräpig och bullrig station i sin närhet och det gör att stationer tas bort och att hitta nya platser är i stort sett omöjligt.

Det är bra att det även ställs krav på producenterna att det ska finnas ett insamlingssystem för förpackningsavfall i utemiljö där många människor vistas. Det behöver dock tydliggöras vilka allmänna platser som ska ingå i det tillståndspliktiga insamlingssystemet. Här kan det även vara bra att sätta mål för denna insamling alternativt mål för minskad nedskräpning.

Samhällsbyggnad, vatten& avfall, tycker det är bra att Naturvårdsverket får en tydlig roll för att kunna bedriva tillsyn och för att samla in statistik. I gällande lagstiftning gör otydligheter kring definitioner, ansvar och krav, att det blir svårt att bedriva en bra tillsyn och få fram bra statistik.

Det är även bra att definitionen av producenter har setts över och att förslaget i promemorian innebär färre antal producenter.

Det är även bra att det ställs krav på producenterna av förpackningar redan i tillverkningen av en förpackning. För att vi tillsammans ska kunna minska mängden avfall måste det arbetas med minimering redan vid tillverkning av förpackningar.

Beslutet sänds till:

Miljö- och energidepartementet – m.registrator@regeringskansliet.se
([remissvar skickas både som word- och pdf-fil](#))

Miljö- och energidepartementet – charlotta.broman@regeringskansliet.se
([remissvar skickas både som word- och pdf-fil](#))

Miljö- och energidepartementet – linn.akesson@regeringskansliet.se
([remissvar skickas både som word- och pdf-fil](#))

Kommunstyrelsen (för kännedom)

vatten & avfall: avd. chef + verksamhetschef avfall

ekonomi/nämnd: funktionschef

gator & parker: avd. chef